

EXPUNERE DE MOTIVE

În ultimele decenii s-a constatat accelerarea fenomenului de dispariție a speciilor și raselor de animale, ceea ce a determinat Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO) să inițieze un program de acțiuni pentru stoparea acestui fenomen. Astfel, în anul 1992, la Rio de Janeiro a fost semnată Convenția pentru Conservarea Biodiversității Biologice, prin care statele semnatare, printre care și România, se obligă să întreprindă măsuri pentru stoparea fenomenului de dispariție a raselor.

Ca urmare, a fost promovată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2000 privind finanțarea de la bugetul de stat a unor măsuri pentru protejarea patrimoniului genetic al animalelor. Acest act normativ definește patrimoniul genetic al animalelor ca nucleul autohton al populațiilor de animale, sericicole și piscicole, izolate reproductiv, al raselor, liniilor pure și hibrizilor, deținute de persoane fizice și/sau juridice ce desfășoară activități de selecție, testare și hibridare, ferme de elită, depozite de armăsari, centre de producere a materialului seminal congelat.

Tot în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2000 se prevede că, pentru întreținerea, conservarea și perpetuarea patrimoniului genetic al animalelor se finanțează de la buget totalitatea cheltuielilor pentru aplicarea tehnologiilor speciale de întreținere, exploatare, protecție a materialului biologic și constau în procurarea de furaje, medicamente, aplicarea tratamentelor sanitare veterinare și de igienă, asigurarea protecției și transportul materialului biologic.

Această abordare este foarte costisitoare și niciodată nu a fost aplicată întocmai. În același timp, este diferită de legislația internațională, care prevede finanțarea de la buget numai a raselor amenințate cu dispariția și a celor vulnerabile, iar fondurile alocate de la buget se calculează ca o diferență între costurile de întreținere și veniturile realizate din activitatea de creștere a acestor populații, comparativ cu rasele perfecționate, la care se poate adăuga o cotă de profit.

Interesul crescătorilor pentru o anumită rasă scade dacă prin nivelul producției aceasta nu mai asigură eficiența în exploatare, și ca urmare, efectivul se reduce până la dispariție.

Fără intervenția statului o astfel de rasă este amenințată cu dispariția, iar odată cu aceasta dispar și genele ei. Deocamdată omul nu a reușit să creeze gene, iar genele care par nefolositoare la un moment dat, nu se știe dacă vor fi sau nu folositoare în viitor. Aceasta este esența strategiei FAO pentru promovarea conceptului de conservare a resurselor genetice animale.

Orientativ, FAO a stabilit o clasificare a populațiilor în funcție de mărime, astfel: populații în stare critică – cele cu mai puțin de 100 de femele, populații în pericol de dispariție – cele cu mai puțin de 1000 de femele, populații vulnerabile – cele cu mai puțin de 5000 de femele și populații active – cele cu mai mult de 5000 de femele.

Este cunoscut faptul că rasele de animale autohtone, cu potențial de producție scăzut, amenințate cu dispariția datorită ineficienței în exploatare, se remarcă prin grad mare de adaptare la condițiile de mediul și rezistență la boli.

Având în vedere încurajarea dezvoltării agriculturii ecologice, atât prin legislația Uniunii Europene cât și prin programul de guvernare, se impune susținerea din fonduri bugetare a programelor de conservare și utilizare a resurselor genetice animale în stare critică, în pericol de dispariție și a celor vulnerabile.

Nu este lipsită de importanță utilizarea unor scheme de încrucișare între rase performante și rasele autohtone bine adaptate și rezistente la boli, pentru obținerea unor populații de animale destinate creșterii în sistem extensiv, ecologic.

Față de această situație, se impune abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2000 și promovarea altei ordonanțe de urgență pentru stabilirea măsurilor privind conservarea și utilizarea resurselor genetice animale, care să respecte principiile strategiei FAO. Prin acest nou act normativ vor fi susținute de la bugetul statului numai populațiile de animale în stare critică, în pericol de dispariție și vulnerabile, precum și măsurile de utilizare a acestora, printr-o utilizare mai eficientă a fondurilor.

Caracterul de urgență rezultă din faptul că actele normative emise în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2000, care trebuie abrogată, prevăd ca lista cu animalele care constituie patrimoniul genetic al animalelor se întocmește în luna decembrie. Întocmirea și aprobarea acestei liste în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2000 ar avea ca efect utilizarea ineficientă a fondurilor destinate acestui scop pentru anul 2006 și întârzierea cu un an a aplicării măsurilor de conservare și utilizare a resurselor genetice animale, așa cum au fost enunțate prin Convenția de la Rio de Janeiro, dezvoltate prin strategia FAO pentru managementul durabil al resurselor genetice la animale de fermă, la care și-au adus contribuția și specialiștii români, prin Raportul de țară întocmit în anul 2003.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență privind finanțarea de la bugetul de stat a unor măsuri pentru conservarea și utilizarea resurselor genetice animale în stare critică, în pericol de dispariție și a celor vulnerabile, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU